

DNEVNA PRIPRAVA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Razred: 5. razred

Trajanje vjeronaučnog sata: 45 minuta

Vjeroučiteljica: Ružica Papić

Nastavna cjelina: III. BIBLIJA: KNJIGA NAD KNJIGAMA

Nastavna tema: Biblija: posebna knjiga riječi i života

Nastavna jedinica: Dugi put Biblije

Ključni pojmovi: pergamena, svitak, papirus, minijatura, Biblija

Cilj: upoznati i usporediti različite vrste papira koji su u povijesti korišteni za prepisivanje Biblije

Ishodi:

Obrazovni/kognitivni: vjeroučenici će nabrojiti materijale na kojima je prepisvana Biblija

Odgojni/afektivni: vjeroučenici će međusobno surađivati na svom uratku

Djelatni/funkcionalni: vjeroučenici će izraditi primjer papirusa, svitka, pergamene i minijature, i demonstrirat će svoj uradak

Metodički sustav: heuristički

Oblici rada: frontalni, grupni rad

Aktivnosti učenika: promatranje, slušanje, istraživanje, čitanje, izrađivanje imitacija, crtanje, lijepljenje, izlaganje, zapisivanje

Nastavne metode: molitveno izražavanje, demonstracija, opisivanje, stvaralačko izražavanje, pismeno izražavanje, usmeno izlaganje

Nastavna sredstva i pomagala: ploča, kreda, magneti za ploču ili ljepljivi „Patafix“ jastučići za ploču, ljepljiva vrpca, tekuće ljepilo, fotografije pergamene, svitka, papirusa i minijature, različita izdanja Svetog pisma, papiri A3 i A4 formata, upaljač, štapovi za namatanje „svitka“, bojice (minijatura), plastične slamke, udžbenik za katolički vjeronauk za 5. razred osnovne škole *Ja sam Put*

Korelacija/Suodnos: povijest (nastanak papira)

Plan ploče:

Dugi put Biblije			
PERGAMENA	SVITAK	PAPIRUS	MINIJATURA

Biblija je kroz povijest prepisivana na različite načine. Ta je Knjiga je prevedena na sve jezike svijeta. Ona je prva tiskana knjiga.

Pitanja/zadatci za provjeru ishoda:

- Nabroji materijale na kojima je kroz povijest Biblija prepisivana
- Opiši vrste papira:
 - minijaturu*
 - pergamenu*
 - papirus*
 - svitak.*
- Demonstriraj primjer svoj uradak.

Izvori za pripremanje nastavnika: Nastavni plan i program katoličkog vjeronauka, HARRINGTON, W. J., *Uvod u Bibliju*; KS, 1995., IV. Izdanje; DUVNJAK, Stjepan, *Nastanak kršćanske Biblije*, Svjetlo riječi, REBIĆ, A., FUČAK, J., BONAVENTURA Duda, *Jeruzalemska Biblija. Stari i Novi zavjet s bilješkama iz „La Bible de Jerusalem“*, KS, Zagreb, 2003., IV. izdanje

Izvori za pripremanje učenika: RAZUM, Ružica, *Ja sam Put. Udžbenik za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole*

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

- 1. Molitveno - meditativni početak**
- 2. Najava teme**
- 3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja (skupnim radom učenika):**
 - a) Upute
 - b) Rad u skupinama
 - c) Izlaganje skupnog rada
- 4. Sistematizacija**
- 5. Aktualizacija**
- 6. Molitveno – meditativni završetak**

III. TIJEK SATA

1. Molitveno-meditativni početak:

Izgovaram molitvu:

Gospodine, prониčeš me svega i poznaješ, Ti znaš kada sjednem i kada ustanem, izdaleka Ti već misli moje poznaješ. Hodam li ili ležim, sve ti vidiš, znani su ti moji putovi (Ps 139, 1-3).

Gospodine, budi uz nas pri svakom našem radu i nastojanju. To te molimo po Kristu, Gospodinu našem.

Vjeroučenicima odgovaraju: Amen.

2. Najava teme:

(Na stolu vjeroučitelja pripremljena su različita izdanja Svetog pisma; prilog 1.:

Ilustrirana Biblija mladih, Knjiga za mlade, 2013., 24. izdanje, Zagreb; WRIGHT, Sally Ann, *Moja krsna Biblija*, Kana klub, 2014., 1. izdanje, Zagreb, *Jeruzalemska Biblija. Stari i Novi zavjet s uvodima i bilješkama iz La Bible de Jerusalem*, 2012. KS, 7. izdanje, Zagreb...

Poželjno je i važno je da su izdanja različita, može ih biti i više.)

Vjeroučenike pozivam da dođu do učiteljskog stola i zajedno pregledavaju ilustrirana izdanja.

Na učiteljskom stolu se nalazi i kutijica s nazivima skupina koji su napisani na papirićima različite boje, pozivam vjeroučenike da prije no što odu na svoja mjesta uzmu po jedan papirić i sjednu u skupinu koja piše na njemu. Stolovi su namješteni da čine 4 skupine i na njima stoje nazivi:

PERGAMENA (SKUPINA 1)

SVITAK (SKUPINA 2)

PAPIRUS (SKUPINA 3)

MINIJATURA (SKUPINA 4)

Govorim vjeroučenicima:

Vidjeli ste koliko je različitih izdanja Biblije, Svetog pisma. Ima ih još, ovo nisu svi primjerci koji postoje. A sve je to ista Biblija, napisana na različite načine. Kroz povijest je pisana i na različitim vrstama papira, čitali su je i u drukčijem obliku. Biblija je prva tiskana knjiga i prevedena je na sve jezike svijeta.

Pišem naslov na ploču:

Dugi put Biblije

3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja (samostalnim radom učenika):

Pomoću opisa napisanih u vašim udžbenicima, pomoću pitanja i fotografija koja su pripremljena za svaku pojedinu skupinu (prilog 2., 3., 4. i 5.), izradit ćete imitacije različitih vrsta papira i objasniti ostatku razreda što ste načinili.

a) Upute:

1. Pročitaj tekst u udžbeniku na stranici broj 30.
2. Izradi imitaciju papira i na njoj odgovori na postavljena pitanja:

Skupina Pergamena:

- a) Na stolu je upaljač i papir A3 formata. Dat ću vjeroučenicima uputu da će spaljivanjem krajeva papira dobiti izgled sličan pergameni.
- b) Odgovore na pitanja treba napisati na tom papiru:

- Što je pergamena?
(Pisaći materijal koji se pravio od životinjske kože.)
- Do kada se upotrebljavao?
(Do kraja srednjeg vijeka.)

Skupina Svitak:

- a) Na stolu skupine *svitak* nalaze se dvije veće plastične slamke koje će zalijepiti na krajeve dva papira A4 formata koje će okrenuti vodoravno. Tako će prepoznati način na koji su se nekoć odmatali i čitali svitci.
- b) Na tom će papiru napisati odgovore na svoje pitanje:
 - Što je svitak?
(To je list pisaćeg papira smotan u valjak, u starom vijeku je takav bio oblik knjige.)

Skupina Papirus:

- a) U skupini *papirus* listovi dva papira A3 formata su izrezani na uske dijelove, objasniti ću vjeroučenicima postupak ispreplitanja.
- b) Pitanja čije odgovore treba napisati na izrađeni „papirus“ su:
 - Što je *papirus*?
(Materijal za pisanje u starom Egiptu.)
 - Od čega je pravljen?
(Pravljen je od velikog lista biljke papirus, prerezane na duge, uske dijelove koji su se ispreplitali, a potom prešali.)
 - Kako ste pravili imitaciju papirusa?

(Odgovaraju: preplitali smo papir, izrezan na uske, dugačke dijelove.)

Skupina Minijatura:

a) U skupini *minijatura* reći ću vjeroučenicima da pomoću primjera sa fotografije na papir A4 formata napišu ukrašenim slovima riječ *Biblija*.

b) Na istom papiru odgovoriti na ova pitanja:

- Što je minijatura?

(To je sličica ili crtež kakvima su se, od srednjeg vijeka, ukrašavali rukopisi.)

- Koja ste slova učinili ukrasnima?

(Ukrasili smo slova B, I, B, L, I, J, A.)

b) Samostalni rad

c) Izlaganje skupnog rada

Radovi skupina stavljaju se na ploču ispod napisanog naslova. (Ovdje se koriste ljepljivi *Patafix* jastučići.)

4. Sistematizacija:

Pokazujem vjeroučenicima radove na ploči i postavljam im i ova pitanja:

- je li teško izrađivati papir?

- jesu li knjige u prošlosti bile dostupne svim ljudima?

- što mislite, je li tada bilo jednostavno čitati knjige?

Govorim vjeroučenicima:

Na početku sata smo vidjeli neka izdanja Biblije, oslikana, puna boja, tiskana strojem. Kako su ljudi do toga došli?

Vjeroučenici odgovaraju da je bila prvo prepisivana.

Pišem na ploču, a vjeroučenici u svoje bilježnice:

Biblija je kroz povijest prepisivana na različite načine.

Postavljam pitanje: Na kojim je vrstama papira Biblija prepisivana, čime su je ukrašavali?

Odgovaraju i odgovore također zapisujemo:

Prepisivana je na pergameni i papirusu, u obliku svitka. Ukrašavana je minijaturama.

Biblija je prva tiskana knjiga.

5. Aktualizacija:

Svim vjeroučenicima dajem komad papira A4 formata te im govorim da ga okrenu vodoravno (pokazujem kako) i napišu velikim slovima svoje ime, a ispod imena što im je najljepše iz Biblije. Papire prvo u skupinama lijepe jedan pored drugoga, a onda na isti način spajaju i spojene papire s papirima drugih skupina. Na prvi i posljednji papir lijepimo uske, drvene štapove i tako nastaje „Svitak 5. razreda“ s omiljenim biblijskim dijelovima (prilog 6.).

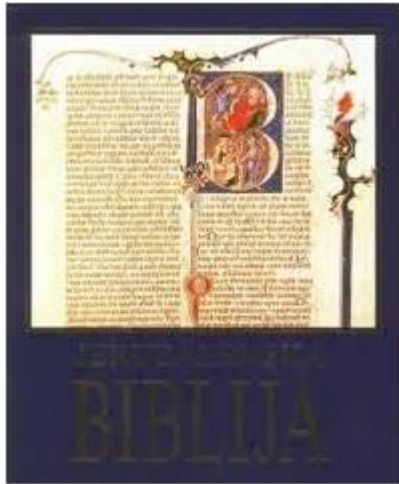
6. Meditativno-molitveni završetak:

Zajedno pjevamo pjesmu: Dajemo ti slavu, čast i hvalu... (Luka Balvan)

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

1. Različita izdanja Biblije

2. Minijatura

3. Pergamena (životinjska koža)

Tekst na pergameni

4. Papyrus

5. Svitak

6. Mogući izgled izrađenog svitka u aktualizaciji:

Svitak 5. razreda

Matej Lorena Lucija Ivan Ana Darko Stjepan Korina Anja Jakov

Priča o Noi Andeo i Marija Isusovo prikazanje Josip egipatski Izraelci u Egiptu Mojsijevo rođenje Abraham i njegova vjera

Leo Karla Ivana Josip Tomislava Mara Goran Nina Dorian Dubravko

Stišavanje oluje Marijin i Josipov put u Betlehem Isusovo rođenje Isusovo uskrsnuće Bartimej i njegova vjera Umnažanje kruha